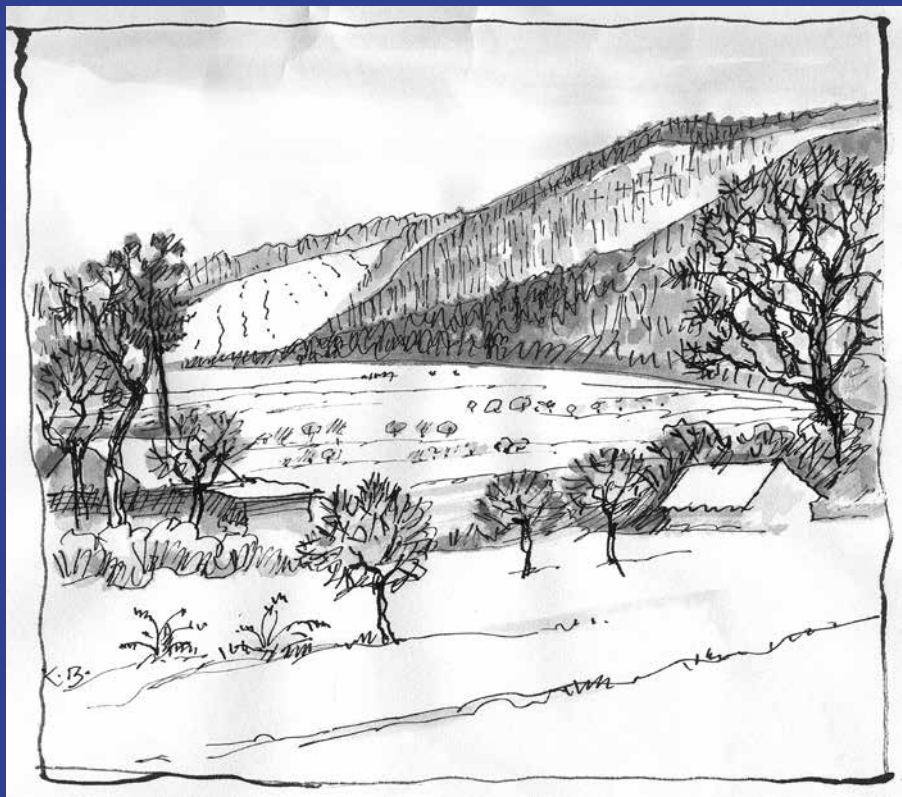

OBEC CHVALČOV OZNAMUJE

ČÍSLO 1 ROČNÍK XLXII

LEDEN – ÚNOR 2020

Živý betlém

Milí čtenáři,

na Nový rok vystoupil v bazilice na Sv. Hostýně český kytarista Štěpán Rak. Od začátku roku sice uplynuly bezmála dva měsíce, nicméně koncert pana Raka byl natolik úžasný, že si nemohu nechat ujít příležitost se k tomuto zážitku vrátit.

Pan Štěpán Rak patří mezi hudební virtuosy, jeho kytarové umění sahá daleko za hranice naší země a rozhodně patří ke klenotům české hudební scény. Pan Rak, skladatel a profesor na pražské AMU, měl velmi zajímavý osud. Mluví o tom v pořadu 13. komnata, který stojí za zhlédnutí. Pan Rak vypráví o svém šťastném dětství, které prožil v milující rodině v Radotíně. Jak vyrůstal, začaly v něm narůstat pochybnosti o své identitě. Děti se mu smály, že přijel na tanku a nadávaly mu do Rusů. Nechápal, co se to děje, a rodiče na toto téma nechťeli mluvit. Až jako dospělý, ve svých 22 letech, se dozvěděl, že je adoptovaný. Narodil se ukrajinské vojačce, a jako roční chlapeček s ní přijel na tanku do naší vlasti koncem války. Onemocněl a musel být převezen do nemocnice. Jeho biologická matka dostala vojenský rozkaz a musela se vrátit do Ruska. Dítě musela nechat tady s tím, že se pro něj později vrátí. To ale další politická situace nedovolila. Malého Štěpána si adoptovali manželé Rakovi a milovali jej. Až po čtyřech letech se ruská matka mohla pro svého syna vrátit. Našla jej a každý den stála za plotem u Rakových a plakala za svým nalezeným, a přece navždy ztraceným synem. Rakovi už nedokázali matce dítě vrátit a ona neměla to srdce malému synkovi vzít rodinu, na kterou byl dosud zvyklý, odvézt ho do neznáma na Ukrajinu. Štěpán zůstal v Česku a matka se vrátila ke zbývajícím dětem na Ukrajině. Příběh, který prostě člověk jen tak nevymyslí. Velká láska ruku v ruce s velkou bolestí.

Když se Štěpán dozvěděl o svém původu, neuměl si s tím poradit. Ale alespoň se mu poodhalilo tajemství, které celé dětství nosil v nitru. Kdo jsem? Kam patřím? Kde domov můj? Nepřenosná zkušenost se promítá do jeho hudby. V jeho hudbě cítíme vůni dalek, nekonečnou ruskou step, v tónech balalajky pak matičku Rus ve své plné kráse a síle. Ruské kořeny a domov v Česku. To obojí se v Rakově hudbě snoubí a vytváří něco unikátního. Jeho neskutečně hbité prsty dokáží z jednoho nástroje, kytary, vytvořit orchesterální zvuk několika nástrojů.

Pan Rak je bezesporu hudební génius, kdyby žil ve „velkém“ světě, byl by velmi slavný. U nás je tomu bohužel jinak, většinou o něm lidé mnoho neví. Na druhou stranu, kdyby žil jinde, už by to nebyl on, a možná by jeho hudba ani neměla tak obrovskou duši. Bazilika na Hostýně byla plná lidí. Moc mě to potěšilo. Pan Rak byl velmi šťastný, mluvil krásně o našem kraji, o Hostýně. Svou pokorou vnesl naději do našich duší. A hrál jako Bůh. V nádherném kostele se zvuk kytary rozléhal a zaléзал pod kůži tak, že i malé děti poslouchaly, ani nedutaly. Bylo to jako stát před čistým oltářem božím. Vstup do nového roku, jak má být. Tohle kdyby mohl člověk cítit každý den. Nebo každý druhý. Nebo alespoň občas.

Krásný čas všem.

Mgr. Jitka Dostálová

Zprávy z obecního úřadu

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov zedne 11. 12. 2019

RO projednala a rozhodla:

- Schvaluje uzavření veřejnoprávní smlouvy s Městem Bystřice pod Hostýnem o výkonu úkolů městské policie Bystřice pod Hostýnem na území obce Chvalčov.
- Schvaluje uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu majetku s obcí Jezeřany-Maršovice. Předmětem smlouvy je majetek obce Chvalčov – cisternový automobil CAS 25 Š706 RTHP, který naše obec získala rovněž bezúplatně od města Hulín v roce 2010.
- Schvaluje zaslání žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu Odboru umění, literatury a knihoven Ministerstva kultury na obnovu počítačové techniky v obecní knihovně na Chvalčově.
- Schvaluje návrh rozpočtu ZŠ a MŠ Chvalčov na rok 2020.
- Schvaluje návrh střednědobého výhledu rozpočtu ZŠ a MŠ Chvalčov na období 2021-2022.
- Schvaluje cenovou nabídku od firmy Horák a synové, Okrasné školky s.r.o. na výsadbu okrasných šefříků a založení trávníku v areálu lesní tělocvičny a založení trávníku v areálu letního kina za celkovou cenu 24 400 Kč (cena bez DPH).
- Schvaluje uzavření smlouvy s firmou Alis spol. s.r.o. o poskytnutí práv k užívání software KEO4 za roční udržovací poplatek 10 620 Kč-zabezpečuje účetnictví, pokladnu, příjmovou agendu a spisovou službu.

RO bere na vědomí:

- Informaci Českých radiokomunikací o přechodu pozemního televizního vysílání na nový standard DVB-T2 – (viz. samostatný článek v tomto čísle zpravodaje).
- Informaci Zlínského kraje o změnách ve veřejné dopravě od 15.12.2019. ZK vydal informační leták, kde jsou zodpovězeny nejčastější dotazy občanů týkající se změn ve veřejné dopravě a k novým jízdním řádům.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalčov ze dne 13. 12. 2019

Zastupitelstvo obce projednalo

- a schvaluje program jednání.
- a schvaluje volbu ověřovatelů zápisu, jmenování sčítatele hlasů a zapisovatelů.
- a schvaluje zprávu o činnosti rady obce za období od 12.11.2019 do 13.12.2019.
- a schvaluje návrh rozpočtu obce na rok 2020 se závazným ukazatelem: objem příjmů ve výši 27 000 000,00 Kč a výdajů ve výši 27 000 000,00 Kč, zároveň schvaluje dle svých kompetencí vyhrazených zákonem o obcích, poskytnutí dotací a peněžitých darů dle návrhu rozpočtu na rok 2020 v té výši a těm právnickým a fyzickým osobám, jaké jsou uvedeny v tabulkové části tohoto materiálu.
- a schvaluje návrh střednědobého výhledu rozpočtu na roky 2021 až 2023 s příjmovou částkou na každý rok 25 000 tis. Kč a výdajovou částkou rovněž 25 000 tis. Kč.
- dle § 6 odst. 5 písm. e) v souladu s § 47 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů Zprávu o uplatňování územního plánu Chvalčov v uplynulém období 2014 - 2019

- a schvaluje prodej obecního pozemku parc.č. 1163/43, dle geometrického plánu č.609-152/2019, v k.ú. Chvalčov, o výměře 18 m², panu Jaroslavu Juřicovi, za cenu 200 Kč/m². Náklady na vklad do katastru nemovitostí a náklady na práci geodeta hradí kupující.
- a schvaluje Obecně závaznou vyhlášku č. 4/2019, o místním poplatku z pobytu v projednaném znění.
- a schvaluje Obecně závaznou vyhlášku č.5/2019, o místním poplatku ze psů v projednaném znění.
- a schvaluje Obecně závaznou vyhlášku č.6/2019, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství v projednaném znění.
- a schvaluje Obecně závaznou vyhlášku č.7/2019, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v projednaném znění.
- a schvaluje rozpočtové opatření č.6/2019 v projednaném znění.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení č. 7/2019 ze zasedání ZO Chvalčov ze dne 12.11.2019.
- informaci o připravované inventarizaci majetku a závazků Obce Chvalčov k 31.12.2019.
- schválení Návrhu rozpočtu Svazku obcí pro hospodaření s odpady pro r. 2020 ve výši příjmů 12 041 000,00 Kč, výdajů 1 534 000,00 Kč, financování -10 507 000,00 Kč.
- schválení Návrhu rozpočtu dobrovolného svazku obcí Podhostýnský mikroregion pro r. 2020 ve výši příjmů 841 320,00 Kč výdaje 1 203 095,00 Kč, financování 361 775,00 Kč.
- informace předsedy Kulturní a školské komise o dalším postupu organizace kulturních akcí v obci.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčova dne 9. 1. 2020

RO projednala a rozhodla:

- Schvaluje uzavření smlouvy o právu provést stavbu domovního sjezdu na silnici č. II/437 na ul. Obřanská přes obecní pozemek parc. č. 1254 v k. ú. Chvalčov.
- Schvaluje uzavření dodatku č. 5 ke Smlouvě o nájmu s SKD-Lipník nad Bečvou s.r.o. na nájem a provozování vodovodu v obci Chvalčov – doba trvání se prodlužuje do 31. 12. 2020.
- Schvaluje uzavření Smlouvy č.8/2020 o pronájmu pozemku parc. č. 347, v k. ú. Chvalčov od Matice svatohostýnské, z.s. na dobu určitou od 01. 01. 2020 do 31. 12. 2020, za cenu 6 767,- Kč (cena bez DPH), za účelem umístění obecního prodejního stánku č. 8 na Svatém Hostýně.
- Schvaluje uzavření smlouvy s firmou KEOservis Janulík, s.r.o., na programátorské a inženýrské služby spojené s užíváním programů KEO od firmy Alis spol. s.r.o.
- Schvaluje umístění vraku vozidla – Renault Laguna SPZ: 4M39219 z parkoviště Na Kamenci na vybrané parkoviště.
- Schvaluje prominutí nájmu kulturního domu – horní klubovny pro spolek Kulturák z.s., ve dnech 31. 1. 2020 a 21. 2. 2020 vždy od 18:00 hod. do 24:00 hod., spolek Kulturák bude pořádat pro veřejnost kulturní program.
- Schvaluje podporu Českého červeného kříže při vydání omalovánek pro děti ve výši 9 900 Kč (cena bez DPH), obec zde bude mít zajištěnu svoji propagaci na 1/3

stránky. Při práci s těmito omalovánkami se děti nenásilnou a hravou formou učí, jak pomoci zraněnému, a na druhé straně také tomu, jak zraněním předcházet.

- Schvaluje vyvěšení záměru na pronájem obecního pozemku parc. č. 350/12 v k. ú. Chvalčova Lhota, o výměře 55 m² a části obecního pozemku parc. č. 367/2 v k. ú. Chvalčova Lhota o výměře 70 m² za účelem užívání jako předzahrádka.
- Schvaluje pronájem části obecního pozemku parc. č. 359/5 v k. ú. Chvalčova Lhota, o výměře 2 m², za účelem užívání studny pro objekt v ulici Paseky e. č. 63.
- Schvaluje podání žádosti na dotaci z Programu podpory obnovy venkova z vyhlášené výzvy Zlínského kraje na rok 2020 na úpravu kontejnerových hnízd na Chvalčově.

RO bere na vědomí:

- Kalkulační list vodného od SKD-Lipník nad Bečvou na rok 2020.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov č. 26/2020, které se konalo 22.01.2020

RO projednala a rozhodla:

- Schvaluje uzavření Smlouvy o dílo s firmou 360 Degrees Construct s.r.o., Hemy 914, Krásno nad Bečvou, Valašské Meziříčí 757 01, předmětem smlouvy je vypracování projektové dokumentace na dopravní stavební investiční akce – chodník v ulici Javornická a U Vesničky, pozemní komunikace – ulice Pod Lomem – přechody pro chodce v ulici Školní a Na Kamenci.
- Schvaluje zadání objednávky firmě Atomicon s.r.o. na zpracování pasportu veřejného osvětlení v obci.
- Schvaluje zadání výběrového řízení na dodavatele stavby odpadového hnízda v ulici Na Říce.
- Schvaluje zadání výběrového řízení na dodavatele stavby oprava střech na bytových domech obce Chvalčov v ulici Školní č. p. 772 a 793.
- Schvaluje cenovou nabídku od firmy Envi stavby s.r.o. na čištění zachytných jímek Na Říce a terénních prací - čištění propustí v Dědině u lomu v celkové částce 13 386,25 Kč (cena bez DPH).
- Schvaluje zveřejnění záměru na pronájem části obecního pozemku parc. č. 244/1 o výměře 690 m², v k. ú. Chvalčova Lhota a části obecního pozemku parc. č. 244/2 o výměře 520 m², v k. ú. Chvalčova Lhota.
- Schvaluje uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace č. D/0043/2020/KH ze Zlínským krajem. Předmětem smlouvy je poskytnutí neinvestiční dotace z Fondu Zlínského kraje do výše 93 000 Kč, současně však 69/87 % celkových způsobilých výdajů projektu - Dovybavení JSDH obce Chvalčov.

RO bere na vědomí:

- Informaci Ministerstva vnitra o pořádání třetího ročníku vzdělávacího programu Zastupitel v kurzu.
- Upozornění koordinátora veřejné dopravy ZK, že v roce 2020 budou probíhat rozsáhlé výlukové činnosti v železničním uzlu Přerov. Z tohoto důvodu může docházet ke zpoždění linek dálkové dopravy, které se dále přenáší na připojené osobní a spěšné vlaky.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

v prvním čísle Zpravodaje bývá informace o záměrech obce v oblasti investic, oprav a údržeb na letošní rok. Tentokrát tedy na rok 2020.

Schválený rozpočet obce počítá s příjmy ve výši 27 mil. Kč a výdaji rovněž 27 mil. Kč. Plán investic a údržeb byl zveřejněn na úřední desce obce. Vedle všech běžných výdajů na provoz a správu obce, příspěvky a dotace, kulturu a zřizované organizace, jsou jako každoročně vyčleněny prostředky na investice.

V letošním roce je na řadě oprava střech v bytových domech v areálu Základní a Mateřské školy. Do obou střech zatéká, současná krytina – asfaltový šindel, je na konci životnosti. Odklad by ohrozil tesařské konstrukce střech. Na obě střechy je zpracovaná projektová dokumentace s úhrnnou cenou 4,3 milionu Kč. Skutečná cena vzejde z výběrového řízení, které proběhne v březnu letošního roku.

Další investice počítá s opravou povrchu místních komunikací. Stále nejsou dokončeny výkupy pozemků v ul. Pod Hostýnem, Pod Matůškem, Chrátka a Kroužky. Bude provedena oprava komunikace v ulici Na Kůtku v úseku od mostu k bývalému areálu ZD po most Za Humny. Dále budou následovat další opravy komunikací dle možnosti rozpočtu. Projektně je připraven uvedený úsek, i zde cena vzejde z výběrového řízení.

V ulici Na Chaloupkách v prostoru prostranství u lávky „U Měrkového“ je kontejnerové hnízdo na tříděný odpad, které zrovna neodpovídá estetickým požadavkům na příjemné prostředí v rekreační zóně. Obec přistoupila k návrhu na stavební úpravu místa, tak, aby umístění a částečné skrytí kontejnerů organicky zapadlo do prostředí a bylo sladěno ve stylu již existujících obecních staveb, autobusových čekáren a informačních tabulí. Stavba bude složená ze dvou buněk, každá pro tři kontejnery s prostorem mezi buňkami pro dva atypické kontejnery. Buňka bude částečně zděná z bočních pilířů se zadní stěnou z recyklovaného plastu v dekoru dřeva, vpředu budou dřevěné branky pro každý kontejner zvlášť. Celá konstrukce bude zastřešena jednoduchou krovovou konstrukcí s jednostranným sklonem s krytinou z recyklovaného plastu v imitaci břidlice. Manipulační plocha bude ze zámkové dlažby. Jde o prvek, který by se měl opakovat u dalších kontejnerových stanovišť. Je prvním krokem ke komplexnímu řešení problémových veřejně kritizovaných míst. Projekt bude řešit potřebu zkulturnění vzhledu obce v oblasti umístění stanovišť na tříděný odpad. Zvýší se estetika společného prostoru i komfort pro uživatele i svozovou službu. Vyšší podíl recyklovaných materiálů sice stavbu poněkud prodraží, očekáváme ale, že přinese bodové zvýhodnění při posuzování dotační žádosti, která byla zaslána na Zlínský kraj, program obnovy venkova. Na dodavatele stavby je uzavřeno výběrové řízení, zhotovitel MG, Building s.r.o., cena z výběrového řízení 306 tis. Kč.

Dále jsou vyčleněny prostředky na zhotovení projektových dokumentací na budoucí stavby, jejich příprava a realizace bude podřízená aktuálním požadavkům a potřebám obce. V rozpočtu je i rezerva na mimořádné události. O případných změnách budou rozhodovat kolektivní orgány obce v mezích svého oprávnění. Uvítáme zájem o podrobnější informace, stejně tak nové náměty.

Do druhé poloviny zimy přeji všem obyvatelům obce pevné zdraví a optimismus.

Ing. Antonín Stodůlka

Řady chvalčovských občanů opustili:

Jana DVOŘÁČKOVÁ	59 let
Ladislav MIKULÍK	83 let
Ludmila PAVELCOVÁ	89 let
Marie WÁGNEROVÁ	79 let

Pozůstalým rodinám vyslovujeme upřímnou soustrast.

Vítáme mezi nás nového občánka:

Nela KŘENKOVÁ

Rodičům přejeme hodně radosti
a maličké krásný a spokojený život.

Jubileum

Nedávno oslavily významné životní jubileum naše občanky paní Marie Janečková, Jarmila Janečková a Františka Zajíčková. Oslavenkyně navštívil pan starosta Ing. Stodůlka s panem místostarostou Ing. Chlápkem a popřáli jim pevné zdraví a mnoho spokojenosti do dalších let. Připojujeme se k přání všeho nejlepšího, ať vás, milé jubilantky, provází jen to dobré.

Jarmila Janečková

Františka Zajíčková

Marie Janečková

Vzpomínka

Dne 1. ledna 2020 uplynulo sto let od narození pana Josefa Šípa, zakladatele ZRTV (základní rekreační tělovýchovy) v Sokole Chvalčov. Jeho zásluhou se počet členů a cvičitelů rozrostl natolik, že se říkalo, že na Chvalčově cvičí skoro každý. Pan Šíp měl autoritu a byl dobrý organizátor. V rámci cvičení se zábavnou formou věnoval společenské výchově a kulturnímu vystupování. Pro dorost uspořádal společně s Lesnickým učilištěm na Říce taneční i s kolonou na profesionální úrovni a hrátky zaměřené na společenskou výchovu a základy tance. Cvičení, taneční i hrátky probíhaly v tehdejší hospodě U Mrázků.

Považujeme za štěstí, že pan Šíp byl náš cvičitel už od věku mladších žáček. Sokol jsme mívaly dvakrát týdně po dvou hodinách a do cvičení jsme se těšily. S naším cvičitelem jsme také zvládly nacvičit dvě spartakiádní skladby, a to tak dobře, že jsme si zacvičily v Praze na Strahově. Pan Šíp nás provedl dětstvím a mládím až do dospělosti a díky němu jsme získaly cenné návyky a postoje důležité pro další život.

Vzpomínáme na něho s láskou, úctou a obdivem.

Členky jeho oddílu

Zprávy ze stacionáře

Denní stacionář v zimě

Zima nemusí být jenom ve znamení sychravého počasí a nachlazení. Někdy vysvitne slunce a ta troška jinovatky se nádherně leskne, nebo při západu slunce se obloha červeně zbarví. Lidé si dovedou tyto pocity užít a v přírodě bývají ještě intenzivnější. Ale protože naši klienti nemají možnost cestovat, snažíme se jim přiblížit krásy našich i cizích krajů promítáním fotografií. Díky mým kolegyním p. Mlčákové, p. Kulichové a p. Mikšánkové jsme se přenesli do Turecka a na ostrovy Kos a Korsiku. Zavzpomínali si na dovolenou a připomněli hřejivé léto. Virtuální výlet pro změnu po českých horách nám připravila náruživá turistka a skvělá vypravěčka Karla Studená. Svoji pečlivě připravenou prezentaci doplnila i detailně vypracovaným postupem dopravy do cíle

Pečení lineckého cukroví

Beseda

svých cest. Děkujeme za nadšení, čas strávený při přípravě i za technické zázemí.

V prosinci se ani stacionáři nevyhnuly přípravě na Vánoce. Pekli jsme mini vánočky a linecké, povídali si o historii cukroví a zpívali zimní písničky. Vystříhali jsme papírové vločky, nazdobili si společné prostory a stromeček. Moc se nám povedl sněžný mrak – to aby nám chumelilo aspoň jako, když za okny pořád nic.

17. prosince proběhla Vánoční besídka. Opět, a moc si spolupráce vážíme, vystoupily děti ze ZŠ Chvalčov pod vedením Mgr. Aleny Konečné a navodily tu správnou atmosféru. Ochutnali a vyhodnotili jsme nej- linecké cukroví a zpívali koledy. Pohodově strávené dopoledne jsme ukončili vzájemným přáním všeho dobrého, se kterým přišel starosta obce Chvalčov Ing. Antonín Stodůlka, místostarosta obce Ing. Jan Chlápek a ředitel Charity Bystřice p/H Ing. Pavel Pilmajer.

Besídka

V novém roce jsme podle programu klubu Aktivita už stihli vyrobit praktickou krabičku nazdobenou tematicky - jaro, léto, podzim, zima. Bude se hodit například pro odkládání poznámkového bločku a tužky nebo brýlí.

Také jsme si povídali o ČASE. Jak, proč, od kdy a čím se měří. Sestavili si ČASový harmonogram, doplnili ČASové údaje a postesklí si: "že ten ČAS rychle letí". Tím jsme si ve společně stráveném ČASE procvičili paměť. A protože je v lednu ten správný ČAS na plesy, požádali jsme MgA. Magdu Čáslavovou ze ZUŠ Bystřice p/H o koncert.

28. ledna vystoupila společně s dětmi. Na dané téma zahráli několik skladeb, kterými vykouzlili pohádkové pocity a možnost zavzpomínat. Každý z přítomných si někdy na ples zatančil a měl co povídat. Diskuze se protáhla a téma jsme neopustili ještě ve zbytku týdne. Velký obdiv a díky všem vystupujícím.

Zveme i vás, přijďte si popovídat. Klidně hned další úterý.

Vladimíra Procházková

Tříkrálová sbírka 2020 v Bystřici pod Hostýnem

Letos slaví celorepubliková Tříkrálová sbírka 20. narozeniny. Výsledek koledování v Bystřici pod Hostýnem, okolních obcích a na Sv.Hostýně i ochota všech dobrovolníků se dá považovat za velký dárek. Všichni, kdo otevřeli dveře a přispěli, přijali požehnání nebo obětovali svůj volný čas, aby mohli roznášet poselství

a vybírat příspěvky, se na něm podíleli. 67 skupinkám = 247 koledníkům se podařilo vybrat do pokladniček částku 426.084,- Kč. Na co tyto peníze využijeme?

- Na nákup auta pro středisko Domácí zdravotní péče, které je potřebné k zajištění vyšší dojezdové spolehlivosti této služby.

- Na dovybavení prostor Denního stacionáře pro seniory ve Chvalčově zakoupením křesel a židlí, odpovídajících potřebám našich klientů.

- Poskytneme finanční prostředky Matici svatohostýnské na úpravy v Poutních domech na Hostýně pro zvýšení bezpečnosti pohybu pro tělesně postižené.

- Na projekty u nás i v zahraničí v rámci humanitární pomoci i pro případy humanitárních katastrof Charity ČR.

Za sebe musím poděkovat všem dobrovolníkům, kteří pomáhali chystat na faře tašky pro koledníky, samozřejmě všem koledníkům a jejich ochotným rodičům, i těm, kteří nám vyprosili příznivé počasí.

Ti všichni přišli, přijeli, pomohli, zařídili, řešili na

Žehnání koledníkům

poslední chvíli a navíc s úsměvem. Díky nim a jejich přístupu se mi tato, pro mnohé opravdu velmi užitečná, akce lépe organizuje.

Děkuji p. Michalu Zahálkovi, kaplanovi bystřické farnosti, že nám požehnal a povzbudil nás. Také p. Janu Hrudíkovi za poskytnutí zázemí na faře v Bystřici pod Hostýnem. Děkuji farnostem Bílavsko, Rusava, Loukov, Rajnochovice, Blazice, Vítonice, Všechnovice a zaměstnancům městského a obecních úřadů za spolupráci při organizaci a zaměstnancům České spořitelny děkuji za počítání výnosu sbírky.

Děkuji všem občanům, kteří přispěli na tuto dobročinnou sbírku a podpořili tím naši práci. Penězi nebo jen milým úsměvem.

koordinátorka sbírky Vladimíra Procházková

Okénko nejen do školy

Berušky a Sluníčka – to je naše školička

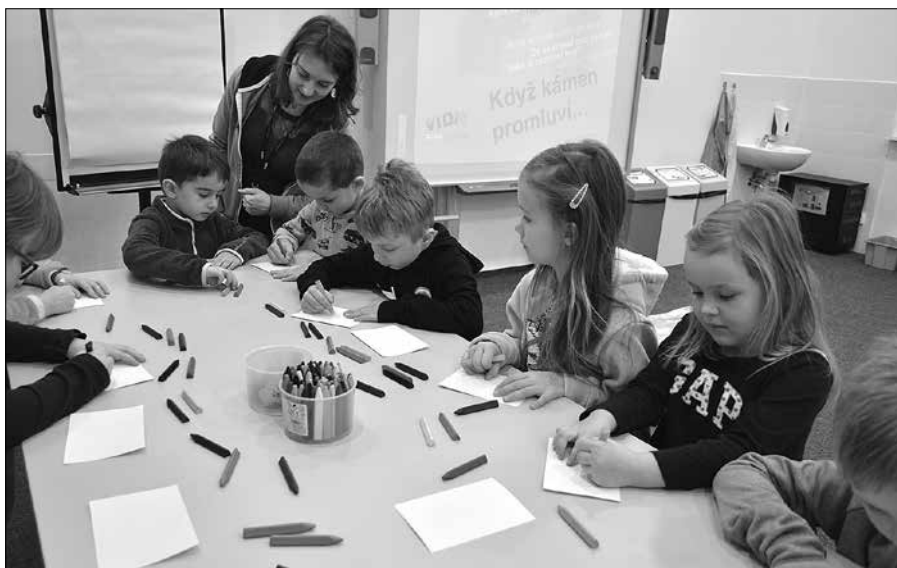
Sněží, sněží, mráz kolem běží... Konečně jsme se dočkali sněhové pokrývky, ze které měly děti obrovskou radost. Začal nový kalendářní rok a ani v něm nebudeme zahálet...

Máme za sebou:

- Skupina starších dětí začala jezdit do Přerova na předplavecký výcvik do plavecké školy Jaroslava Hýzla
- Předškoláci navštívili společně se žáky základní školy vzdělávací VIDA! centrum v Brně

VIDA centrum

VIDA centrum

- Návštěvu krmelce pod Kozincem
- Proběhla beseda se speciálním pedagogem Mgr. Leonou Chlápkovou pro rodiče předškoláků o školní zralosti a připravenosti na vstup do 1. třídy
- Předškoláci navštívili kamarády v 1. třídě a ve školní družině
- Navštívili nás studenti lékařské fakulty - povídali si s dětmi o dentální hygieně a ukázali jim, jak si správně čistit zoubky
- Proběhla beseda s lektorem MŠMT paní Ivou Řehůrkovou na téma „Jaký temperament má vaše dítě, jaký máte vy a co s tím...“
- Ve spolupráci se základní školou začal kurz pro budoucí prvňáčky „Budeme školáci“
- Projektový den - canisterapii s paní Lacnou a pejskem Bájou

Máme před sebou:

- Karnevalové dopoledne ve školce
- Dětský karneval v Kulturním domě, který pořádá Klub rodičů a na který jste srdečně zváni
- Besedu s diplomovanou dětskou sestrou Dis. Šárkou Icelovou na téma dětských nemocí
- Účast na velikonoční výstavě Chvalčovský šmigrust v kulturním domě
- Společné velikonoční tvoření pro rodiče a děti
- Ve spolupráci se základní školou proběhne „Den otevřených dveří“ – bližší informace o připravovaných aktivitách naleznete na webu www.zschvalcov.cz

MŠ Chvalčov oznamuje, že od 1. 2. 2020 je ve školce 1 volné místo.

Za kolektiv učitelek Veronika Miškovcová

Základní škola

Konečně sníh... tak se upřímně radovali určitě nejenom žáci naší školy. Hned jsou dny veselejší a činnosti pestřejší. Bobování a hry na sněhu příjemně zpestří hodiny tělocviku i odpoledne ve školní družině. Dny před pololetním vysvědčením jsou vyplněny většinou opakováním učiva, ale dají se také využít vzděláváním jinde než ve škole.

V pátek 17. ledna se téměř celá škola vypravila do Brna. Cílem cesty bylo vzdělávací VIDA! centrum. Čekal nás den plný zážitků i zábavy. Děti byly nejprve rozděleny podle věku a absolvovaly ve skupinách výukový program. Témata Když kámen promluví, Putování s Velrybou, Život rostlin a Čas na čas nadchla všechny posluchače.

Po společné části se děti dočkaly toho, na co nejvíc těšily. Podle vlastního zájmu si samy vyzkoušely nepřebernou nabídku expozic. Rozpoutaly tornádo, pokusily se ustát zemětřesení, v rotující místnosti si užily účinky odstředivé síly, pohrály si s oceánem v láhvi, vypustily horkovzdušný balon, na vlastní kůži zažily vichřici, vyzkoušely si moderování počasí... A to je jen malá část toho, co nám VIDA! centrum nabídlo.

Je to neuvěřitelné, ale máme za sebou polovinu školního roku. Děti dostaly pololetní vysvědčení a zasloužily si jednodenní pololetní prázdniny. Aby den „D“ nebyl úplně všední, oslavili jsme ho návštěvou kina.

Ve středu 5. 2. jsme byli již potřetí v divadle ve Zlíně. Pohádka Pyšná princezna v podání divadelní společnosti Julie Jurištové z Prahy nadchla všechny děti.

Žáci druhého ročníku absolvovali dvouhodinový program Hasík, kde si pod dohledem profesionálních hasičů vyzkoušeli, jak řešit různé život ohrožující situace.

Děti z páté třídy poměřily svoje síly s žáky ostatních škol ve vybíjené.

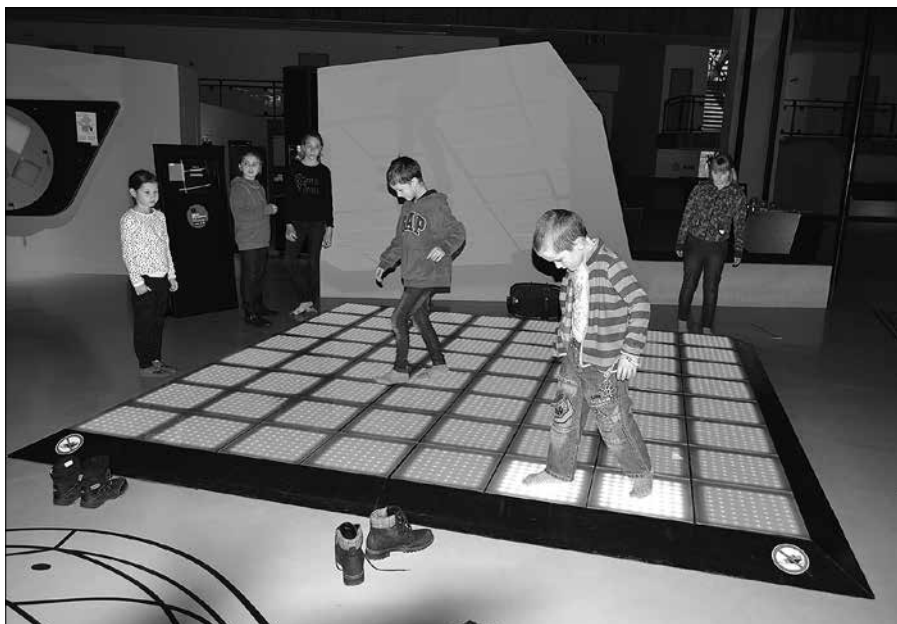
A co nás čeká dál? Práce v novém pololetí pokračuje.

Hasík

VIDA centrum – Science show

VIDA centrum Brno – Světelná nášlapná mřížka

VIDA centrum Brno

VIDA centrum Brno

Ve všech třídách proběhla třídní kola recitační soutěže. Ti nejlepší byli oceněni v úterý 18.2. 2020 ve školním kole. Blíží se také soutěž Hostýnská píšťalička v Bystřici pod Hostýnem, divadelní představení Pohádka ze starého mlýna v kulturním domě a spousta dalších akcí.

Od začátku měsíce února probíhá příprava dětí z MŠ na vstup do 1. třídy pod vedením paní učitelky Martínkové v kurzu Předškoláček. Svoje dovednosti děti určitě využijí u zápisu do první třídy, který se koná v úterý 28. 4. 2020. Zápisu bude předcházet Den otevřených dveří. Ve čtvrtek 16. 4. si budou moci všichni zájemci prohlédnout školu a podívat se do výuky.

V sobotu 22. února vás všechny srdečně zveme do Kulturního domu Chvalčov na dětský karneval. Začátek je ve 14. 30 hodin. Děti čeká bohatý program.

Tak ať se nám všem ve druhém pololetí daří!

Mgr. Ivana Pagáčová

Různé

Špatné přikrmování v krmelcích může zvěř i zahubit, varují lesníci

Chvalčov: Plesnivé ovoce, shnilé seno či vánoční cukroví. Tak vypadá pouze krátký výčet toho, co lesníci a myslivci nachází v krmelcích, kam lidé v dobrém úmyslu přináší zvěři něco na přilepšenou. Nevhodné přikrmování však může lesní zvěři vážně ublížit. Při přikrmování doporučují lesníci obracet se přímo na hajného či příslušný myslivecký spolek.

„Do krmelců lesníci a myslivci přidávají například seno, oves či řepu. Nyní si musí dávat pozor, aby řepa nezmrzla, protože taková potrava by zvěři mohla způsobit závažné trávicí potíže,“ vysvětluje vedoucí polesí Chvalčov Vojtěch Zapletal a dodává, že lesní zvěři mohou způsobit zdravotní potíže také krmiva, která lidé dávají do krmelců bez dohody s lesníky či myslivci.

„Asi nejméně vhodným, ba i nebezpečným krmivem, které lidé dávají do krmelců, je pečivo. Ať už se jedná o celozrnné či sladké, obojí způsobuje zvěři závažné trávicí problémy, protože v tomto počasí i sušené pečivo záhy zvlhne a začne plesnivět a stává se tak vážným rizikem. Podobné problémy může spárkaté zvěři způsobovat i čisté pšeničné zrna, které může vyvolat různé koliky a acidózy trávicího traktu,“ vysvětluje referent ochrany lesa a myslivosti Ing. Petr Rolinc ze společnosti Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o.

Přesto lesníci i myslivci rádi přivítají zájem široké veřejnosti o dění v lese a ochotně poradí, co do krmelce patří.

„Jsme moc rádi, že lidem není osud zvěře lhostejný a v době nouze jí chtějí dopřát něčeho na přilepšenou. Je však důležité poradit se s hajným či myslivcem, jaký typ potravy je pro zvěř v danou dobu nejvhodnější,“ upozorňuje polesný Arcibiskupských lesů a statků Olomouc Vojtěch Zapletal.

„Například před nedávnem se na nás obrátily děti se svými vychovatelkami z SOS vesničky ve Chvalčově, které pro zvěř sbíraly kaštiny. Nasbírané plody teď postupně přidáváme do krmné směsi pro zvěř,“ uzavírá Vojtěch Zapletal ze společnosti Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o.

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

2020

Charita
Bystřice pod Hostýnem

Charita Bystřice pod Hostýnem

děkuje všem občanům, kteří přispěli na charitativní

Tříkrálovou sbírku 2020

a oznamuje, že se v obcích v působnosti Charity vybralo

celkem 426 084,- Kč

Bystřice p/ Hostýnem	140 624,- Kč
Chvalčov	39 151,- Kč
Rusava	25 934,- Kč
Loukov	24 365,- Kč
Rychlov	23 672,- Kč
Osíčko	17 973,- Kč
Komárno	17 275,- Kč
Podhradní Lhota	16 357,- Kč
Slavkov p/ Hostýnem	16 213,- Kč
Rajnochovice	15 101,- Kč
Vítonice	14 461,- Kč
Chomýž	13 254,- Kč
Brusné	13 100,- Kč
Hlinsko p/ Hostýnem	11 192,- Kč
Libosváry	10 179,- Kč
Mrlínek	8 322,- Kč
Blazice	7 105,- Kč
Bílavsko	6 830,- Kč
Sovadina	4 976,- Kč

SENIOR TAXI - služby pro naše občany

Obec Chvalčov zřídila pro naše občany nad 70 let věku službu senior TAXI. Zahájení provozování této služby probíhá od 1.12.2019. Tuto službu mohou využívat i občané, kteří jsou držitelé průkazu ZTP a ZTP/P, a to bez věkové-
ho omezení.

Obec Chvalčov nabízí našim seniorům možnost usnadnění dopravy do Bystřice pod Hostýnem např. za účelem návštěvy lékaře, nákupu či dopravy k vlakovému nebo autobusovému nádraží atd. Obec bude tyto jízdy finančně podporovat. **Jedna jízda = cesta z Chvalčova do BpH, cesta zpět je již druhá jízda. Uživatel služby senior taxi zaplatí za 1 jízdu 30 Kč** (cena se týká jízdy, nevztahuje se k čekací době).

Proto, aby mohl občan tuto službu využívat, je nutné udělat jediný krok, a tím je **zaregistrovat se do seznamu uživatelů služby senior taxi**. Registrace bude provedena přímo na Obecním úřadě, kde bude zájemci zároveň vystavena karta uživatele s QR kódem. Po této registraci může začít využívat službu senior taxi. Možný počet finančně podporovaných jízd však bude v měsíci omezen, maximální počet podporovaných jízd bude pro **jednoho občana 10 jízd v měsíci**. Provozní doba dopravy je od PO – PÁ v době od 7:00 – 17:00 hod. Objednání je nutné provést **minimálně jeden den předem**. Senior taxi službu bude zajišťovat firma Elektrotaxi Karel Červenka. Doprovod rodinného člena seniora při jedné jízdě nebude zpoplatněn.

Objednání služby bude možné na telefonním čísle: **605 958 358**.

Obec Chvalčov zřizuje tuto službu na zkušební dobu jednoho roku. Podle zájmu občanů o službu senior taxi bude po ročním užívání rozhodnuto o jejím provozování i v budoucnu.

Ing. Jan Chlápek, místostarosta obce

Pozemní televizní vysílání, přechod na nový standart DVB – T2

Přesto, že zejména v televizi probíhá masivní kampaň o změně v pozemním televizním vysílání, rádi bychom Vám také poskytl základní informace o chystaných krocích.

Přechod na pozemní televizní vysílání s novou technologickou platformou DVB-T2 je vynucenou změnou, která se týká 60 % domácností v ČR přijímajících televizní vysílání prostřednictvím pozemních digitálních televizních sítí DVB-T. Důvodem je uvolnění frekvenčního pásma 700 MHz, na kterém dosud vysílají pozemní televizní vysílače, pro potřeby mobilních operátorů. Je to společné celosvětové rozhodnutí více než 190 států, kterému se připojila i Evropská unie.

Pozemní televizní příjem poskytuje širokou programovou nabídku nejsledovanějších televizních stanic a je jediný bezplatný. Všechny ostatní způsoby televizního příjmu (satelitní, kabelové, IPTV) jsou zpoplatněny. Aby nedošlo k omezení pokrytí nebo snížení počtu vysílaných televizních programů, je nutné přejít na kmitočtově úspornější druhou generaci digitálního vysílání – standart DVB-T2. Programy České televize (ČT) a komerčních stanic je možné v DVB-T2 přijímat již nyní, a to v rámci tzv. přechodových DVB-T2 sítí. Ty pokrývají 99% obyvatel ČR.

Přechod na DVB-T2 se uskuteční v celé ČR v období listopad 2019 – červen 2020 a bude postupný dle jednotlivých krajů, resp. jednotlivých vysílačů. V naší obci přijímáme nejčastěji vysílání z vysílače v Brně nebo z Pradědu. Vysílače v Brně přestanou vysílat programy v platformě DVB-T 31. 3. 2020 a vysílač na Pradědu 30. 4. 2020. Nejprve přestanou vysílat programy ČT a následně s dvouměsíčním odstupem i ostatní komerční programy, zároveň s vypnutím tohoto vysílání se naplno přechází na vysílání programů v platformě DVB-T2.

Co je potřeba udělat?

Pokud nemáte televizor, který umí nový signál přijmout, je nutné si pořídit set top box (cena startuje na 550 Kč, i nejlevnější boxy umožní příjem v HD kvalitě a lze je připojit i k nejstarším televizorům). Lze si ověřit, které přijímače již byly na příjem DVB-T2 a kodek HEVC certifikovány na www.dvbt2overeno.cz. V obchodech poznáte certifikované přijímače podle nálepky DVB-T2 ověřeno.

Co nový standart DVB-T2 přináší?

Dostanete téměř veškeré české programy ve vyšší kvalitě – Česká televize vysílá v DVB-T2 v té nejvyšší HD kvalitě, i řada soukromých TV stanic bude mít možnost vysílat v HD. Nový vysílací standart DVB-T2 umožní ještě aktivnější propojení televizního vysílání s internetem a interaktivní služby prostřednictvím HbbTV – červeného tlačítka, které je součástí většiny nových DVB-T2 televizorů.

Čerpáno ze zdroje Českých radiokomunikací a.s.

Zpracoval: Ing. Jan Chlápek

Konec sběru tetrapaku – kompozitních obalů (nápojové kartony)

Oznamujeme občanům, že na základě sdělení ředitele Skládky Bystřice pod Hostýnem o neutěšené situaci v odbytu tříděných odpadů, přestaly třídící linky s tříděním kompozitních obalů (tetrapaky od mléka a jiných nápojů). Podle odběratelů není pro tyto obaly v současné době využití a situace se v blízké době nezlepší.

Poslední sběr oranžových pytlů ve Chvalčově proběhne v březnu. Prosíme občany, aby nadále třídili tyto nápojové kartony, a to do modrých kontejnerů, které jsou určené pro sběr papíru.

Děkujeme za pochopení.

Akce ve Chvalčově:

- 21. 2. 2020 Pátek 20:00 KD Chvalčov - Autorské čtení spisovatele Vratislava Kadlece.
- 22. 2. 2020 Sobota Chvalčovský MASOPUST. Sraz masek u O.Ú. Chvalčov v 10:00.
Pochovávaní basy v 17:30 v hospodě „Pod lipami“
Doporučujeme zájemcům, kteří mají zájem, aby se u nich průvod zastavil, aby v očekávaném čase „vyhlíželi“ nebo přivázali na plot barevnou pentli. Průvod se tak bude snáze orientovat. Děkujeme.
- 22. 2. 2020 Sobota 14:30 KD Chvalčov - Dětský karneval
- 20. 3. 2020 Pátek Knihovna KD Chvalčov - Autorské čtení spisovatelky Veroniky Bendové.
- 3.– 4. 4. 2020 pátek – sobota KD Chvalčov – Chvalčovský šmigrust

3. 4. 2020 v 17:00 zahájení prodejní velikonoční výstavy
 4. 4. 2020 10:00 až 17:00 hodin – prodejní výstava, ukázka lidových řemesel, bohatý kulturní program. Od 10:00 do 16: 00 hod.– tvořeníčko pro děti. V prostoru před ZŠ a MŠ atrakce a cukrovinky pro děti.
 25. 4. 2020 14:30 Otevírání studánek – Před studánkou Sklenářka
 30. 4. 2020 17:00 Pálení čarodějnic pod Kozincem

Diakonie Broumov,

sociální družstvo

- Více na [www: diakoniebroumov.cz](http://www.diakoniebroumov.cz), www.facebook.com/broumovdiakonie

Seznam věcí, které můžete dát do sbírek

- Veškeré letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské)
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony
- Látky (minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)
- Domácí potřeby (nádoby bílé i černé, skleničky) zabalené v krabici
- Vatované a pérové přikrývky, polštáře a deky, peří
- Obuv – nepoškozená a v párech (svázaných gumičkou)
- Kabelky, batohy, drobné předměty z domácnosti
- Hračky – nepoškozené a kompletní, také plyšové
- Menší elektrospotřebiče – mohou být i nefunkční
- Knihy, časopisy

VĚCI, KTERÉ VZÍT NEMŮŽEME:

- *ledničky, televize, počítače, matrace, koberce – z ekologických důvodů*
- *nábytek*
- *znečištěný a vlhký textil*

Sbírka se uskuteční :

Dne: 17.března 2020

Čas: od. 14.00 do 18.00 hodin

místo: kulturní dům ve Chvalčově

Bližší informace Vám rádi sdělíme:

tel. : 603287387, 224 316 800

Společenská rubrika

Pojďme spolu do Betléma

V loňském roce se tradiční chvalčovský živý betlém přenesl do nového prostoru pod Kozinec. Vrtkavé počasí si s námi pěkně zahrálo, do poslední chvíle nebylo jisté, zda akce přes silný déšť vůbec proběhne. Nakonec se ale Betlém uskutečnil. Sice na blátě, ale stálo to za to. Dlouhatánský průvod, který od obecního úřadu vyrazil k Betlému na Kozinec, byl jasnou vizitkou toho, že nové místo byl dobrý nápad. Když nádherní andílci s lucerničkami a krojovaní poutníci doputovali k Betlému, byla to pro suché mokré pořadatele krásná satisfakce. Všichni, včetně tříměsíčního miminka – malého Kristiánka v roli Ježíška, jsme to ve zdraví zvládli. A já jen doufám, že kromě vrstvy bahna na botech jsme si všichni odnesli i malinko toho světýlka, pro které je nejen živý betlém stále živý.

Jitka Dostálová

Kulturákova rubrika

V novém roce jsme zahájili náš program v budově chvalčovského kulturáku. Nechali jsme vyrobit praktikáblý, tedy přenosné moduly o velikosti 2 x 1 metr a výšce 25 centimetrů, které umožňují rozčlenit jeviště během různých vystoupení nebo třeba vytvořit stupínek pod bici během koncertu. Praktikáblý jsou uloženy v kulturním domě a využít je může kdokoli, komu by mohly posloužit.

Ze zmíněných praktikáblů jsme vybudovali malé dočasné pódium v malém sále KD a pozvali na ně publicistu Pavla Turka k hudební bilanci minulého roku. Pavel Turek je jedním z mála novinářů, kteří stále mohou psát o hudbě na stránkách kulturní rubriky společenského časopisu – většina kulturních rubrik totiž v posledních letech značně ztenčila redakci a čistě hudebních časopisů nebo webů rovněž není mnoho. Turkovy články v časopisu Respekt se od hudební novinky zpravidla odrazí k popisu širšího fenoménu dnešní doby. A tak i poslechový večer na Chvalčově zdaleka nebyl jen sérií hudebních čísel a klipů, ale poskytnul všem návštěvníkům například vzhled do nových sociálních sítí nebo streamovacích poslechových služeb. Vzhledem k tomu, že většině diváků v publiku bylo kolem čtyřicítky, byl to vlastně exkurz do světa jejich dětí bez velkého mentorování.

V únoru zavítá na pódium chvalčovského kulturáku spisovatel Vratislav Kadlec, který naváže na naši šňůru autorských čtení (v minulosti se mohli lidé setkat vy Bystřici nebo na Chvalčově například s Petrem Šabachem, Ivanou Myškovou, Markétou Pilátovou, Milošem Urbanem nebo Jaroslavem Rudišem). Vratislav Kadlec je především uznávaným překladatelem literatury pro děti – za své překlady si již dvakrát odnesl ocenění Zlatá stuha.

O svých překladech mimo jiné debatoval před dvěma lety s dětmi na chvalčovské škole v rámci čtenářských klubů. Nyní přijede představit svou knižní prvotinu, povídkovou sbírku Hranice lesa. Vráta s oblíbenou sahá po neuvěřitelných situacích, jejichž vyústění ale popisuje naprosto civilně, jakoby se řešil jakýkoli jiný problém všedního dne. Co se tedy stane, když muž nahmatá pod odloupnutou dlaždičkou v koupelně lidskou

Pavel Turek

Pavel Turek

kůži? Co si počít s manželem, který v mlze ztratil obličej? A jak se úředník srovná s tím, že mu straka odnesla jeho jméno, které si zvykl odkládat na noční stolek, aby lépe usnul, a nyní mu na jméno nikdo kolem nemůže přijít? Přijďte si poslechnout v pátek 21. 2. od 20:00 do malého sálu chvalčovského kulturáku.

Akce na březen a duben se sice již připravují, ale nejsou ještě natolik usazené, abychom se o nich šířili. Pro ty z vás, kteří mají facebook, postačí připojit se ke skupině Letní kino Chvalčov nebo sledovat profil spolku Kulturák. Zde se dozvíte o všem, co se blíží. Případně si prohlédněte informace o kulturních akcích na stránkách Chvalčova a Bystřice.

*Za spolek Kulturák
Pavel Kubaník*

Pokud byste chtěli naši činnost podpořit, staňte se členy Kultury za pade. Stačí poslat mail na jsume@kulturaak.com a dozvíte se vše potřebné.

Rozhovor

Všichni ke stolu a ruličky do ruky aneb jak se točí Prostřeno.

„Tak si představ, že mě Alda přihlásil do Prostřena,“ povídá mi jednoho rána při každodenní cestě do práce kolegyněka Boženka. Pro neznalé, pracujeme na Obecním úřadě ve Chvalčově.

„Cože?“ směju se.

„No, on je blázen. Doufám, že se nikdo neozve. Prý už je to skoro půl roku, co mě přihlásil, tak snad to vyšumělo.“

A ejhle. Co čert nechtěl, za pár dnů telefon – produkce Prostřeno.

„Já ho zabiju!“ vykřikla Božka, a myslela tím svého nejstaršího syna Aldu. „Co teď? Mám na rozmyšlenou jen jeden den.“

„Půjdeš do toho?“ ptám se a jsem zvědavá. Ale jak Božku znám, půjde. A taky že jo.

„Jasně, vždyť o nic nejde, bude to sranda. Zajímá mě, jak vlastně takové natáčení probíhá, nikdy jsem nic podobného nezažila.“

Božka má můj obdiv, já bych do podobné akce nešla. Ale s Boženčinou povahou, s její schopností dělat si legraci sama ze sebe mi bylo jasné, že to zvládne.

„A pak o tom napíšeme do zpravodaje,“ napadá mě, „nějaký to Prostřeno každý někdy viděl, to by lidi náhodou mohlo zajímat.“

„Když myslíš, proč ne... a rozhodně tam napiš, že nejsem soutěživý typ. Že mi nejde o ty prachy, i když mezi náma hodily by se, to zas ne že né. Ale proto tam nejdu. Myslím si, že menu bez masa, v tomto Prostřenu, nemůže vyhrát. Chci to prostě zkusit, náhodou je to pro mě výzva. Jsem sama zvědavá, jestli se mi podaří sestavit chutné veganské menu.“

„A nebojíš se, že do tebe budou ostatní šťourat, že nejíš maso?“

„To víš, že bych radši byla ve veganském Prostřenu, bylo by to jednodušší, ale produkční mi říkala, že to nejde. Spíš si myslím, že je to záměr. Tak uvidíme. Začínám vařit jako první, hned v pondělí. To jsem si vybrala sama, právě kvůli ostatním soutěžícím, aby hned ze startu věděli, že nejím maso.“

„A co šmejdění? Z toho nemáš obavy?“

„A víš, že ani ne. Trochu se uklidí, kočka se vyžene ven, aby všude nebyly chlupy, a je to.“

A bylo to.

Během natáčecího týdne jsme se s Božkou skoro neviděly. Musela si brát různě dovolenou, protože každé natáčení je časově velmi náročné. A nejinak tomu bylo i u Prostřena.

Po týdnů se Božka vyloupala z natáčecího kolotoče a plná dojmů začala vyprávět.

„Ty bláho, to jsem fakt netušila, kolik to dá práce. Pořád nějaké čekání, chystání, a zase čekání. V devět ráno přijel kameraman, zvukař a režisérka. Musela jsem přestěhovat stůl, aby se všichni hosté vešli do záběru, zalepit loga na spotřebičích a potravinách, na podlahu mi nalepili pásku, po které jsem pak musela chodit. Na to, že vařit jsem začínala až v jednu odpoledne, tak než se všechno nachystalo, připravilo, natočily příchody hostů, tak večeri jsem servírovala po 18. hodině. Čas se prodlužuje ještě tím, že každý chod se musí profi nafotit. Takže když v televizi hosté říkají, že čekají třeba hodinu, tak ve skutečnosti čekací doba na další chod je skoro dvě a půl hodiny“.

A co jsi vlastně vařila?

„To bohužel nesmím před vysíláním prozradit. A proto se dívejte!“ směje se Boženka.

„Zkoušela sis menu nanečisto, abys věděla, jak si to časově rozvrhnout?“

„Ne, jen polévku a dezert. Měla jsem něco jako harmonogram sice vymyšlený a napsaný, ale ten jsem samozřejmě před natáčením nemohla najít.“

Byla jsi nervózní?“

„No jasně, zpocená, nervózní, rozklepaná. Hrůza. Z rutinní práce se najednou stala práce neproveditelná. Ruce se mi třáslly při loupání cibule, nevěděla jsem, kam vyhodit slupku od česneku. Použila jsem všechny hrnce a nože, co mám doma. Je to fakt úplně něco jiného, když běžné věci děláš před kamerou. A taky jsem byla nervózní, protože jsem vůbec netušila, kdo přijde, jací budou hosté.“

Auto pořadu Prostřeno

„No a jací byli?“

„Super, v pohodě. Všichni. Ale ten první den si skoro nepamatuju, vše proběhlo v tak velkém vypětí, protože ještě mimo vaření jsem musela odpovídat na různé otázky, které mi fakt nebyly příjemné a v tom tlaku pak řekneš, co ani nechceš. Moje poslední hodnocení večera a názor na hosty byl ve 22.30, kdy jsem byla na pokraji kolapsu. Například: při hodnocení, které jsme natočili, jsem měla vlasy do copu a režisérka si uvědomila, že při večeři jsem měla vlasy rozpuštěné, tak se názor na hosty musel točit znovu a já nebyla schopná si uvědomit, kdo u mě byl. Vlastně až druhý den u hostitelky jsem si začala uvědomovat, kdo je kdo. Je to fakt psycho, ale to je pro diváka to zajímavé. Sledovanost je prostě sledovanost“.

„Kolik času máš na samotné vaření?“

„Tři a půl hodiny. Ono se to nezdá, ale to není zas tolik. Navíc jsem zjistila, že polévka se nepovedla, tak jsem ji vařila znovu, když už hosté šmejdili po baráku. Před vařením jsem se chtěla upravit, namalovat, převléknout, rozumíš, poprvé v televizi, přes celou obrazovku, tak ať trochu vypadám. A to mi „nedoporučili“. Prý mám být přirozená, tak jsem přirozená. Upravit jsem se mohla až před samotným prostíráním.“

„Jak na tebe působil štáb?“

„Příjemně, pohodově. Ale jak jsem řekla, samozřejmě se snaží dostat ze soutěžících informace, které jsou pro diváky nejzajímavější. Produkce také připravuje harmonogram, termíny rozhovorů, hodnocení a menu ruličky do ručky.“

„Ruličky do ručky? Co to je?“

Boženka v akci

„Ruličky obsahují menu hostitele, který vaří ten den. Každý z nás se k menu vyjadřuje před vařením a po vaření znovu, furt dokola. Připadalo mi to skoro jak u nějakých zkoušek. Jak se vaří to a z čeho je zas toto a jak bys to uvařila ty...”

„Ty sama sleduješ Prostřeno?”

„Kdysi jsem sledovala, když pořad začínal. Pak dlouho ne, no a pak, až jsem věděla, že mě to čeká taky.”

„Šla bys do pořadu znovu?”

„...smích. Ale jo, klidně. Ale pouze s lidma, s kterýma jsem byla, a už bych nechtěla vařit v pondělí, to je fakt nejhorší den.”

„Co ti natáčení Prostřena tedy přineslo? A co ti odneslo?”

„Odnoslo mi spoustu času. Denně jsem se vracela domů po jedenácté hodině večer. Cestovala jsem po celém Zlínském kraji. A jak si někteří myslí, že hosty vozí na natáčení štáb, tak opak je pravdou. Na každé natáčení a rozhovory se musíte dopravit sami. Naštěstí mi to nedělalo problém. A co mi natáčení přineslo? Přesně to, co jsem očekávala. Zkušenost a hlavně, že se musím naučit pracovat s emocemi. Každému bych to doporučila, ono z gauče se vždycky dobře kritizuje. Zažila jsem, jak je vše kolem natáčení zdlouhavé a náročné. Také jsme se museli řídit přísnými pravidly, např. jsme mezi sebou s ostatními hosty nesměli vůbec komunikovat mimo natáčení. Pokud jsme si chtěli říct něco o sobě, tak jediné před kamerou. Nemohli jsme se ani zeptat, jak se kdo jmenuje příjmením nebo odkud je. Pořád nás hlídali.”

„A víš vlastně, kdo vyhrál?”

„Samozřejmě, že vím, ale nepovím, nemůžu. Při podpisu smlouvy se zavazuješ k mlčenlivosti. Co nevím, kdo a jak hodnotil. To uvidím poprvé až s diváky. Vlastně všechno uvidím poprvé až při vysílání. A taky vůbec netuším, jak bude pořad sestřihán. Toho se bojím nejvíce. Vzhledem k tomu, že natáčení pro hostitele probíhalo denně od 9.00 hodin do 23.00 hodin, tak mají spoustu materiálu, a bude z čeho vybírat. Určitě sestřihají jenom ty „špeky”.

„A teď pro nás, a vlastně i pro tebe, důležitá otázka: kdy se bude pořad vysílat?”

„Předpokládaný termín je 20. dubna v 17.50 na Primě.”

Boženko, děkuji ti za rozhovor a 20. dubna držíme palce a určitě ti pošleme 10 bodů, ať to dopadne jak chce. Za odvahu si tu desítku zasloužíš.

„Odvahu to asi chtělo a budete všichni samozřejmě pro mě desítkou a ostatním jedničkou,” velký smích, „ale vy taky můžete vyhrát. Hlasování je slosovatelné a hlasující divák může vyhrát 10.000,--Kč. To už stojí za to. Jestli chcete, tak kukněte na <https://prima.iprima.cz/prostreno>.”

Zpracovala Jitka Dostálová

Očima psycholožky

Koho straší inkluze

Inkluzivní vzdělávání v našich školách je poměrně nový pojem. Platný přes tři roky a za tu dobu rozhádal mnoho pedagogů, rodičů i politiků. Učitelům přidál značné práce a všem pracovníkům školství zamotal hlavy. Co to vlastně je? Proč s inkluzí máme problém?

Rovné šance

Inkluze ve zkratce znamená rovné vzdělávání, které umožní všem dětem plnit školní docházku, navštěvovat školu v místě bydliště. Cílem je zajistit, aby se všechny děti učily v běžných základních školách, i když mají nějaké postižení. Co to znamená

v praxi? Když vstoupíte do nějaké základní školy, kterou máte poblíž, setkáte se s heterogenním složením kolektivu. V jedné třídě se budou učit děti nadané, ke kterým bude paní učitelka přistupovat jinak než k dětem v normě a bude jim dávat úkoly navíc. Zároveň zde najdeme děti zdravotně postižené. Může to být dívka či chlapec na vozíčku, žáček, co nevidí nebo trpí třeba epilepsií. Dále pak budou žáci sociálně znevýhodnění, mající rodiče zatížené dluhy, bez práce atd. Nejvíce zastoupenou skupinou, se kterou se setkávám já, jsou děti s vývojovými poruchami učení či chování. Tento chumel bude v jedné třídě a děti se od malička učí toleranci vůči nedostatkům druhých, pomoci jim a spolupráci. Zní to jako ideální stav společnosti, ale realita je mnohdy jiná.

Klára Janečková

Dítě na prvním místě

Inkluze má své pro i proti. Nejsem zde od toho, abych ji odsuzovala. Je platná a musíme se dle ní řídit. Jako velké mínus vidím narušení systému, který fungoval. V Česku bylo školství na vysoké úrovni a tzv. Zvláštní školy, které dosud existují, nyní ztrácejí zájemce a děti s vážnými vadami jdou do běžných základních škol, ve kterých mají asistenty. I přes všechnu snahu asistentů jsou některé děti izolované od jiných, nezapadnou, i přes všechny úlevy pociťují svůj handicap a mnohdy až po letech rodiče dojdou k rozhodnutí, že děti umístí do praktické školy. Zde mají děti neobyčejnou péči, vzdělávají se v malém kolektivu a mají nárok na asistenci. Děti nedostačující s prospěchem prožijí v praktické škole úspěch a mají lepší známky. Jsou spokojenější. Zkrátka, vše má pro i proti. Jsou zde i plusy. Naopak dítě, které je velmi inteligentní a trpí například poruchou hybnosti či vadou zraku, lehčí formou autismu, by za dob socialismu nenavštěvovalo běžnou základní školu. Nyní je to zcela běžné a tyto děti jsou nadané, chytré a v kolektivu běžných vrstevníků navazují zdravé sociální stavy. Jsou šťastné. Vždy je třeba zvážit, co je pro dítě nejlepší. Nebrat v úvahu blízkost školy ani ambice rodičů, ale snažit se dítěti zajistit spokojené dětství a umožnit mu zdravě se vyvíjet.

Kdo zneužívá inkluzi anebo zátěž pro pedagogy

Pro učitele zvyklé fungovat dle svého "know-how" je inkluze narušení jejich učitelských schopností. Jednak se musí přizpůsobit každému žákovi zvlášť. Není snadné mít ve třídě pět šest dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a do toho se věnovat dalším dvaceti běžným žákům. Příprava je velmi náročná a učitelé mají můj obdiv, jak ji zvládají. Ve všech třech samostatných školských budovách, ve kterých pracují, jsou učitelé velmi důslední a svou práci odvádějí prvotřídně. Ve svém volném čase studují vyhlášky, diagnózy, doporučení z poraden, která jsou velmi obsáhlá. Doporučení je zavádějící slovo, jelikož je závazné a platné a co poradna stanoví, učitelé musejí splnit. To se týká pomůcek, knih, učiva, hlavně způsobu výuky. Hodiny práce a přípravy.

Dále vyplňují plány podpory a vyhodnocují je, stanovují cíle. Patří jim uznání. Inkluze podporuje děti, ale dá se i zneužít. Ze strany rodičů, není jich mnoho, jsou to ojedinělé případy, se najdou tací, kteří záměrně žádají vyšetření zdravého syna či dcery v poradně, aby získal či získala zvýhodnění a měl(a) úlevy. Žák je chytrý a bystrý, pouze líný a má potíže s kázní a rodiče chtějí „hodit“ výchovné nedostatky na školu. Domnívají se, že s papírem v ruce jejich dítě nemůže mít pětky či poznámky, natož propadnout. Systém je naštěstí spravedlivý a dítě je vyšetřeno odborníky a následně hodnoceno učiteli. Proto inkluzi neztracujeme. Těžko říci, co bude v budoucnosti, vše se může změnit, ale jsem ráda za každého žáčka, kterému inkluzivní vzdělávání v dnešní době pomůže. České školství bude vždy na vysoké úrovni a odbornost pedagogů stoupá. To je značně pozitivní zpráva.

PhDr. Klára Janečková

Zápisy z kronik

Rok 1966

Místní národní výbor se stará o celkový vzhled obce. Značně k tomu dopomáhají akce jarního úklidu, dělání pořádku a udržování čistoty. Není již vidět volně v uličkách pobíhat drůbež, psy a kočky. Zrušením soukromého zemědělství již neteče ze dvorků močůvka a různé odpadní splašky.

MNV se snaží odstranit prašné vozovky v uličkách, v době dešťů plné bláta, špíny a vodních kaluží – živičnou bezprašnou úpravou.

Je vypracován zastavovací plán obce a počítá se s výstavbou v Kroužkách, kde vznikne nová čtvrť. Sloučením obou obcí nebyla zrušena stará domovní čísla, stávající čísla Chvalčova zůstala beze změny a čísla domů Lhoty Chvalčové byla ponechána a lomena římskou jedničkou. Po sloučení požárních sborů byla nově přistavena k budově MNV nová požární zbrojnice a stará zbrojnice ve Lhotě Chvalčové byla zrušena a zbourána.

V roce 1966 mělo místní JZD 42 členů, obhospodařovalo 257 ha půdy.

Živočišná výroba – skot, celkem 205 kusů, z toho 91 krav. Počet narozených telat 87 kusů, průměrná denní dojivost na krávu činila 5 l mléka, celková roční výroba mléka 16.955 litrů. Chováno bylo celkem 95 kusů prasat. Jedním z hlavních finančních výnosů družstva je přidružená výroba- dřevařská. JZD pořídilo katrovou pilu na řezání prken a tyto výroba pak zpracovává na různé výrobky, jako sušáky na seno, sněhové zábrany pro n. p. Silnice. Mimo tyto výrobky pak vyrábí v malých sériích individuálně různé výrobky na přání zákazníků.

Ve školním roce 1966-67 bylo v jednotlivých třídách ZŠ: 1. třída 18 žáků, vyučující Jaromír Langer, 2. třída 16 žáků, vyučující Naděžda Švehlová, 3. třída 25 žáků, vyučující G. Mruzková, 4. třída 22 žáků, vyučující Jaroslava Švehlová, 5. třída 13 žáků, vyučující A. Kouřilová. ZDŠ nemá doposud vlastní tělocvičnu, takže tělesná školní výchova je ovlivněna počasím. V zimních měsících, kdy je hřiště za školou upraveno na přírodní kluziště, dá se použít pouze na přírodním ledě, a toho je v posledních

letech velmi málo. Na hřišti je budována šatna pro ohřátí dětí, ta je však rovněž nevyhovující. O přístavbě školní tělocvičny se vedou stálá jednání.

V roce 1966 se narodilo 23 dětí, bylo uzavřeno 22 sňatků, zemřelo 16 obyvatel. Zemřeli jsou většinou staršího věku, nebylo úmrtí novorozeňat nebo dětí, protože je poskytována bezplatná lékařská péče. Nevyskytly se vážné infekční choroby, protože jsou dodržována hygienická opatření a občané více dbají na čistotu a hygienu nejen svou vlastní, ale i ve svých bytech, na pracovištích, a udržuje se pořádek v obci, takže není odpadků, splašků a jiných nečistot, ze kterých by byla infekce přenášena. Tím, že občané nechovají vlastní dobytek, není již všude plno potkanů, hejna much a jiného hmyzu. Na silnicích není již trus krav a koní. Není ovšem také již havranů a vran, ve dvorech již jen ojediněle vidět vlaštovky a jiřičky, protože v okolí domů není již pro ně potraviny.

1967

Vstup do roku 1967 byl vyjádřen schválením rady MNV, aby se obec zapojila do socialistické soutěže národních výborů k 50. výročí VŘSR. Hlavním smyslem soutěže je soustředit dobrovolnou iniciativu občanů a hmotných prostředků k plnění společensky důležitých úkolů místních potřeb. Zvláště: -zlepšovat životní prostředí v obci soustavným prováděním úklidu v okolí svých domovů a dbát, aby i veřejná prostranství v našem okolí byla vzhledná – provést nátěr autobusových čekáren, upravit prostranství okolo kulturního domu, zřídit provozovny MNV, které by byly občanům přínosem, radou a skutkem pomáhat dalšímu růstu zemědělské výroby.

22. výročí osvobození naší vlasti bylo vzpomenuáno v pátek 5. května lampionovým průvodem k desce padlých. Byl pak uskutečněn IV. ročník nočního orientačního závodu „Partyzánská stezka“. Před startem vyhrávala vojenská hudba, byla zapálena vatra a bylo odpáleno 22 dělových ran.

V únoru 1967 byla přidělena požárnímu sboru agregátová stříkačka s autem. Nedostatek mladých požárníků se citelně projevoval, a aby mohl požární sbor plnit své poslání, byl za pomoci MNV prováděn nábor nových členů. Zasloužilému členu Františku Vystavělovi bylo za jeho dlouhodobé členství v požárním sboru uděleno čestné uznání. Koncem roku 67 má požární sbor 82 členů. Z toho 77 mužů a 8 žen.

Okresní národní výbor – Kulturní a školská komise, odbor školství a kultury udělil čestné uznání ke Dni učitelů Jaromíru Langerovi, řediteli ZŠ ve Chvalčově.

ZŠ navštěvovalo v roce 1967 dohromady 101 žáků. MŠ 45 dětí. V tomto roce bylo doplňováno vybavení mateřské školky. Na stoly učitelů byly zakoupeny bleděmodré umakartové desky. Od ONV dostala mateřská školka velké kombinované auto – hračku. Na odpolední spaní se zavedla pyžama.

I když se zpětně nepodařilo podchytit život obce ve všech jeho úspěších, problémech a mnohdy i v nemilých záležitostech, přesto se musí konstatovat, že se v roce 1967 odvíjel život našich občanů ve smyslu socialistického soužití. Je to cesta namáhavá a vyžaduje intenzivní systematické ideové a masově politické práce. Je v obci dosti kritiků, kteří nehledí na celostátní zájmy.

(pokračování v dalším čísle zpravodaje)

Chvalčovští zahrádkáři

„Život člověka je takový, jaký si ho jeho myšlenky udělají.“

Marcus Aurelius

Skončil první měsíc roku. Dvacátého ledna se ujal vlády rozvážný Vodnář. A v daleké Číně nový rok teprve začal – hliněného Vepře vystřídala kovová Krysa. Jak je vidět, lidé ve všech koutech světa se zajímají o budoucnost, jsou zvědaví, co je v dalším období čeká.

A je tady únor. Začíná vždy stejným dnem jako březen a listopad, letos to vychází na sobotu, ale pozor, je přestupný! Traduje se, že únor je pošmurný, trošku posmutnělý měsíc. Proč asi? Vždyť k nám má přiletět první skrívánek. Dorota dodá ptáčkům písťalky, a navíc v únoru probíhá tradiční masopustní veselí. Únor je měsícem masopustu, lásky, vína a zimních radovánek. Únor je studený zimní měsíc, mnohdy mrazivější než leden. Ale den se pomalu prodlužuje a vegetační spánek se začíná pozvolna měnit. Koncem měsíce už mohou začít rašit vřesovité i cibulnaté rostliny.

21. února je „Mezinárodní den mateřského jazyka“. Jak je prvního března, takové bude celé jaro. V březnu si připomínáme Měsíc knihy, internetu a také čtenářů.

Maminky, babičky, prababičky, ženy, přítelkyně, dívky ... Naše milé ženy, děkujeme, že jste a blahopřejeme vám k vašemu významnému svátku MDŽ.

Práce na Chalupě zahrádkářů

Co se dělo u zahrádkářů:

- 3.12. zasedal výbor ZO
- 7.12. proběhl pokus o sázení stromků, pro špatné počasí se nerealizoval
- 11.12. byl př. J. Pecháček na komisi HFK
- 13.12. jsme se zúčastnili „Mezinárodní degustace jablek“ v Ostravě
- 27.12. jsme vysazovali ovocné stromky na CH.Z.
- 29.12. proběhla tradiční vycházka

Rok 2020

- 7.1. výbor ZO
- 8.1. jsme řešili opravu dlažby ve dvoře a opravu sběrných nádob na mošt
- 22.1. jsme začali s opravou dlažby ve dvoře

Po prvním oteplení, tedy asi začátkem března, postupně odstraníme zimní kryt nejprve z kvetoucích cibulovin. Ne všechny cibuloviny se mohou nechat nastálo v půdě. Zatímco tulipány bychom měli vybírat každý rok, narcisy či šafrány stačí vyjmout jedenkrát za 4 roky a například okrasný česnek nemusíme vyndávat vůbec.

Cibuloviny, která přináší radost nejdříve - něžné trsovitě rostoucí sněženky (*Galanthus nivalis*), kterým se daří pod stromy, krásně se vyjímají ve skalce. Jsou nenáročné a kvést začínají už v únoru. Vysazují se už koncem srpna či v září. Ve skalce, v trávniku, v nádobách i v květinových zídkách vyniknou v pestrých barvách šafrány (*Crocus*), které začínají kvést už od března. Pestrobarevné tulipány (*Tulipa*) dosahují výšky až 50 cm, pěstujeme je na slunných záhoncích, skalkách, v předzahrádkách i ve vegetačních nádobách. Začínají kvést už od března.

Výstava Prusinovice

Sněženka je vítána jako jeden z prvních jarních poslíčků, dokáže nás v zimě potěšit a dodat naději a radost, patří proto do každé zahrádky. Tam nás vítá i pod sněhovou příkrývkou a nedočkavě ze sněhu vykukuje. Nejznámější je sněženka jarní. Dříve lidé věřili, že sněženky mají ochrannou a magickou schopnost. Kdysi dávno prý ochránily řeckého hrdinu Odysea před kouzly mocné čarodějnice Kírké, u nás zase lidoví léčitelé doporučovali potřít první jarní sněženkou bolavé oči.

V literatuře se objevuje několik legend o vzniku této něžné jarní květiny. Podle jedné z nich stvořila sněženky z ledového rampouchu bohyně jara Vesna, krásný je i příběh o smutné Evě, tu Adam potěšil sněženkami vzniklými ze sněhových vloček. O sněžence napsal pohádku třeba H. Ch. Andersen, objevuje se i na plátnech známých malířů.

Podívejme se do ovocné zahrady. Protože nás mohou překvapit mrazivé dny a teplotní rozdíl mezi dnem a nocí bývá velmi výrazný, raději stromy chráníme před namrznutím a natřeme jejich kmeny vápenným mlékem nebo jim přistavíme nějaký vhodný kryt.

Pokud můžeme pracovat venku, očistíme kmeny stromů od mechů, lišejníků i odumřelé borky (borka je odumřelá povrchová vrstva). Za vhodného počasí také můžeme provést u stromků vysazených na podzim základní řez koruny. Starší stromy zase zmladíme – vyřežeme celé větve mající jen malé přírůstky.

Jak vypadá v únoru zeleninová zahrada. Do misek začneme vysévat raný salát, rané košťáloviny a postupně, když vytvoří první pravý list, je přepichujeme do kelímků nebo do truhlíků. Za okno nebo do teplého skleníku můžeme k předpěstování

Žehnání vína Moravská Ves

vysévat papriky, rajčátka, případně něco z košťálovin (například květák, brokolice...). V teplém skleníku lze vysazovat sazenice salátových okurek. Začneme se zakládáním poloteplých paňenišť a už tam dáváme ředkvičky a raný salát. V druhé polovině, případně až koncem měsíce urovnáváme záhony, a pokud nám bude přát počasí, pustíme se do výsadby kořenové zeleniny, česneku, špenátu, cibule sazečky. Záhon, kam chceme dát košťálovou zeleninu, posypeme páleným vápnem, abychom zabránili nádorovitosti kořenů.

Leden a únor jsou nejvhodnější dobou k očistě těla. Ledviny a močový měchýř jsou namáhány nejvíc v zimním období. Jednak citlivě reagují na zimu a chlad, jednak se na nich odrážejí naše stresy, schází nám prostě sluníčko.

Ledviny filtrují z krve vodu, hospodaří s minerály. S přibývajícím věkem jejich činnost slábne. Ledviny většinou nebolí, ale mohou způsobit řadu zdravotních problémů – na jejich správné funkci jsou totiž závislé i jiné orgány (např. štítná žláza, močový měchýř, vaječníky, prostata, zuby, vlasy, kosti, klouby, mícha...).

Co může ledvinám škodit, co jim prospívá

Ledvinám škodí chlad, strach, nesprávné dýchání, špatný pitný režim (mnoho i málo tekutin), čaj či káva, koření, sůl i cukr, alkohol, sladkosti, živočišné bílkoviny (vše ve větším množství) ...

Ledvinám prospívá sauna (střídání tepla a chladu), petržel, brusinky, dýňová semínka, šťáva z červené řepy, potraviny bohaté na draslík, zelený a bylinkový čaj. Bylinky pro ledviny: přeslička, vřes, bříza, zlatobýl, jalovec, lípa, mateřídouška, kopřiva, pampeliška, řeřicha, jehlice trnitá, vřes, zemědým, meduňka, rdesno...

Žehnání vína Moravská Ves

V lesní tělocvičně

Jinan dvoulaločný (*Ginkgo biloba*) patří mezi nejstarší stromy světa, původně pochází z Číny, je nejznámější živou fosilií ve světě rostlin, říká se mu také Metuzalémský strom.

Rostl na Zemi již v druhohorách, tedy v době dinosaurů – před dvěma sty milióny let.

Ve velkém čínském atlase léčivých rostlin byl popsán již před pěti tisíci let. *Ginkgo* vysazovali mniši hlavně poblíž buddhistických chrámů. V celé Asii ho mají za posvátný, považují si ho jako symbolu míru, nesmrtelnosti a naděje. Ale najít ho už můžeme na celém světě. Od 18. století se pěstuje také v Evropě, kde ho vysazovali hlavně v zámeckých parcích.

Při okresním kole mladých zahrádkářů-OK MZ jsme jej vysadili v Podzámecké zahradě v Kroměříži. Živá fosilie s listy ve tvaru srdce jinan dvoulaločný (*Ginkgo biloba*) se pěstuje také v Česku. Je to dvoudomý opadavý strom, roste velmi pomalu, ale zato dorůstá výšky až 40 metrů, do šířky od tří do pěti metrů. Dožívá se téměř dva tisíce let. Jeho krásné jasně zelené vějířovité listy ve tvaru srdce mají jemnou charakteristickou vůni, na podzim zlátnou a opadávají. *Ginkgo* je velmi odolný strom. O jeho houževnatosti svědčí i stromy, které přežily bombardování Hirošimy koncem druhé světové války – stojí v Japonsku dodnes.

Ginkgo je jednou z nejúčinnějších léčivek. Často se pěstuje právě pro jeho léčivé účinky, i když Evropanům chvilku trvalo, než objevili jeho možnosti využití v přírodní medicíně. V Číně používali mniši šťávu z jinanu už odpradávná – na nemoci trávicího či dýchacího ústrojí, ale i na kožní problémy. Ve zmíněném atlase léčivek jej doporu-

Posezení na Chalupě

čovali jako lék na srdce, na omrzliny, otoky a také – což je dnes opět velmi aktuální – na potíže s pamětí. Mniši dokonce žvýkali listy, aby zůstali fyzicky i psychicky vitální – rostlina dlouhověkosti zřejmě pomáhala.

Pro člověka je prý nejzdravější ovoce, které roste v jeho zahrádce, tedy alespoň v jeho domovině. A hrušky, ty jsou přece doma tady – v naší kotlině! Nejenže nás chrání před rizikem mozkové mrtvice, protože dobře prokrvují mozek, ale také upravují vysoký tlak a ochraňují nás proti infarktu. Antioxidant (quercetin) zase napomáhá prevenci rakoviny. Hrušky pozitivně ovlivňují naši náladu, pocity pohody, emoce či spánek, ale taky třeba chuť k jídlu, protože podporují zvýšenou tvorbu serotoninu – tzv. hormonu štěstí... Hrušky mají totiž nízkou energetickou hodnotu. Díky vysokému obsahu vody (to je asi osmdesát čtyři procent) jsou vhodným ovocem pro redukční dietu.

Pomalů si zvykáme na letní čas a těšíme se na skutečné jarní počasí a na první jarní úplněk, od něhož se odvíjí svátky Velikonoce.

Květiny zkrášlují louky a ulice, jaro už otvírá okenní petlice. Barví se vajíčka a také zadnice, kluci, muži se těší na slivovici nejvíce.

Milé ženy, dívky, jste ty nejkrásnější kraslice, které známe. Ještě vás domalujeme, až na Velikonoce přijdeme k Vám.

Krásné Velikonoce přejí zahrádkáři!

Práce na zahradě

Pranostiky

Leden na rampouchy hrál a únor posune den dál.

Na svatého Matěje každá myš díra se zavěje.

Co si únor zazelená – březen si hájí.

Mráz po svatém Josefu může uškodit květu, ale již ne člověku.

Až teprve pod ochranou závoje Panny Marie každá louka ožije.

Prší-li na Bílou sobotu, bude málo třešní.

Jakým kdo je na Nové rok, takový bude celé rok.

Výbor zahrádkářů Chvalčov

UROLOGICKÁ AMBULANCE

MUDr. David Hradil, FEBU

urolog, odb. 706

Zdravotnické zařízení Sanox,
ul. 6. května 591,
Bystrice pod Hostýmem
768 61

urologie.hradil@seznam.cz

+ 420 704 913 911

UROLOGICKÁ AMBULANCE

Ordinační doba:

Pondělí 8:00 -12:00, 13:00-15:00

Středa 8:00-12:00, 13:00-15:00

Čtvrtek 8:00-12:00, 13:00-15:00

K vyšetření pacientů není potřeba doporučení od obvodního lékaře
ani od lékaře specialisty.

Živý betlém

Školní ples

Slovo na konec:

„Myslete na to, co chcete, nikoliv na to, co nechcete.“

Napoleon Hill

Obsah

Úvodník	1
Zprávy z obecního úřadu	2
Slovo starosty	5
Matrika	6
Zprávy ze stacionáře	7
Okénko nejen do školy	10
Různé	15
Společenská rubrika	20
Rozhovor	22
Očima psychologů	25
Zápisy z kronik	27
Chvalčovští zahrádkáři	29

Lavírovaná kresba na přední straně obálky je od pana Karla Bubílka „Pod Javorníkem“. Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje je 25. března 2020. Za obsah článků zodpovídají autoři.

CHVALČOV OZNAMUJE – vydává obec Chvalčov. Zdarma pouze pro občany s trvalým bydlištěm v obci Chvalčov. Periodický tisk územně správního celku. Redakční rada: Mgr. Jitka Dostálová, Karel Bubílek, Mgr. Alena Konečná. Vytiskl KaS Bystřice pod Hostýnem. Vydavatel: obec Chvalčov, Obřanská 145, 768 72 Chvalčov, IČ: 00488895. Redakce: ludoisova@seznam.cz, tel.: 739 208 969. Ev. číslo: MK ČR E 19521